

Njemačka

Vahendus liikmesriikides - Saksamaa

Izvorna jezična inačica ove stranice [de](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutačno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Miks mitte proovida lahendada oma vaidlusi kohtusse mineku asemel vahenduse kaudu? Tegemist on vaidluste alternatiivse lahendamise meetmega, kus vahendaja aitab vaidluse osalistel kokkuleppele jõuda. Saksamaa riigiasutused ja õiguspraktikud teavad hästi vahenduse eeliseid.

Kellega ühendust võtta?

Vahendusteenust pakub suur hulk organisatsioone. Järgnevalt on toodud mõned suuremad ühendused:

- [Perekonnaküsimuste vahenduse föderaalne ühendus](#) (*Bundes-Arbeitsgemeinschaft für Familien-Mediation e.V.* (BAFM), Rosenthaler Straße 32, 10178 Berliin, Saksamaa)
- [Vahenduse föderaalne ühendus](#) (*Bundesverband Mediation e.V.* (BM), Kirchweg 80, 34119 Kassel, Saksamaa)
- [Majandus- ja kutsealase vahenduse föderaalne ühendus](#) (*Bundesverband Mediation in Wirtschaft und Arbeitswelt e.V.* (BMWA), Prinzregentenstr. 1, 86150 Augsburg, Saksamaa)
- [Vahenduskeskus](#) (*Centrale für Mediation GmbH & Co. KG* (CfM), GustavHeinemann-Ufer 58, 50968 Köln, Saksamaa)
- [Saksamaa advokaatide ühendus](#) (*Arbeitsgemeinschaft Mediation im Deutschen Anwaltverein*, Littenstraße 11, 10179 Berliin, Saksamaa)

Need ühendused abistavad vahendust kasutada soovivaid vaidluspooli.

Millises valdkonnas on vahenduse kasutamine lubatud ja/või kõige tavalisem?

Üldiselt on vahendus lubatud alati, kui pooled tohivad kasutada vaidluste ja teiste küsimuste lahendamiseks muid meetodeid peale õigusemõistmise Kõige sagedamini kasutatakse vahendust sellistes valdkondades nagu perekonnaküsimused, pärimisõigus ja äriõigus.

Kas tuleb järgida erieeskirju?

26. juulil 2012 jõustus Saksamaal 21. juulil 2012 vastu võetud vahendusseadus (*Mediationsgesetz*), mille esimese artikliga edendatakse vahendust ja muid vaidluste kohtuvälise lahendamise menetlusi (avaldatud ametlikus teatajas *Bundesgesetzblatt I*, lk 1577). Tegemist on esimese õigusaktiga, millega Saksamaal reguleeritakse ametlikult vahendusteenuseid. Seadusega võetakse Saksamaa õigusesse üle Euroopa Liidu vahendusdirektiiv (Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2008/52/EÜ, 21. mai 2008, vahendusmenetluse teatavate aspektide kohta tsiviil- ja kaubandusajades, avaldatud ELT L 136, 24.5.2008, lk 3). Saksamaa vahendusseaduse reguleerimisala on ELi direktiivi omast laiem; direktiiv on ette nähtud vaid tsiviil- ja kaubandusajade kohta, kuid Saksamaa vahendusseadus hõlmab kõiki vahenduse liike Saksamaal olenemata vaidluse vormist või vaidluspoolte alalisest elukohast.

Saksamaa vahendusseadusega on ette nähtud üldised juhised, sest vahendajatele ja vaidluspooltele peab vahendusmenetluses jääma märkimisväärne manööverdamisruum. Seaduses on määratletud terminid „vahendus” ja „vahendaja”, et eristada vahendust muudest vaidluse lahendamise liikidest. Seaduse kohaselt on vahendus struktureeritud protsess, mille käigus vaidluspoolad otsivad vabatahtlikult ja iseseisvalt lahendust nendevahelisele vaidlusele ühe või mitme vahendaja kaasabil. Vahendajad on sõltumatud ja erapooletud isikud, kel puudub otsuste tegemise õigus, kuid kes juhendavad pooli vahendusmenetluse kaudu. Seaduses ei ole meelega loodud vahendusmenetluse käitumisjuhendit. Selles on siiski sätestatud hulk teavitamiskohustusi ja piiranguid, et kaitsta vahendajate kutseala sõltumatust ja erapooletust. Peale selle on seadustega ametlikult kehtestatud vahendajatele range kohustus hoida kliendi konfidentsiaalsust.

Seadusega edendatakse vastastikust vaidluse lahendamist ja selles osutatakse hulgale ametlikes menetlusseadustikes (nt tsiviilmenetluse seadustik, *Zivilprozessordnung*) sätestatud erinevatele stiimulitele. Näiteks kui pooled esitavad hagi tsiviilkohtusse, peavad nad selgitama, kas nad on proovinud lahendada vaidlust kohtuväliste vahenditega, nagu vahendus, ja kas neil on konkreetseid põhjuseid sellisest võimalusest loobumiseks. Kohus võib soovitada, et pooled püüaksid lahendada vaidlust vahenduse või mõne muu vaidluste kohtuvälise lahendamise meetodi abil. Kui pooled keelduvad sellisest võimalusest, võib kohus otsustada menetlus peatada. Õigusabi vahenduse kasutamiseks praegu ette nähtud ei ole.

Liitvabariigi valitsusel on seadusjärgne kohustus anda parlamendi alamkojale *Bundestag*ile viis aastat pärast seaduse rakendamist aru selle mõju kohta. Valitsus peab selgitama välja, kas on tarvis võtta täiendavaid õigusmeetmeid vahendajate väljaõppeks ja kutsealaseks koolitamiseks.

Teave ja koolitus

Üldteavet võib leida [liitvabariigi justiitsministeeriumi](#) (*Bundesministeriums der Justiz*) veebisaidilt.

Vahendaja kutsealased nõudmised ei ole seadusega kindlaks määratud. Samamoodi ei ole piiratud vahendaja kutsealal tegutsema asumist. Vahendajad vastutavad ise selle eest, et neil oleksid vajalikud teadmised ja kogemused (asjakohase väljaõppe ja täiendõppe abil), et juhendada pooli vahendusprotsessis asjatundlikult. Saksamaa õiguses on sätestatud üldteadmised, pädevused ja menetlused, mis tuleks asjakohase väljaõppe käigus omandada. Kõik nimetatud tingimustele vastavad isikud võivad vahendajana tegutseda. Vanuse alampiiri seatud ei ole, samuti puudub nõue järgida ülikooli tasemel kursusi.

Liitvabariigi justiitsministeeriumil on õigus võtta vastu määrusi, millega kehtestada kutsealale täiendavaid väljaõppe ja täiendõppe nõudmisi. Sellisel juhul oleks määrusega ettenähtud tingimustele vastava väljaõppe läbinud isikutel õigus kasutada sertifitseeritud vahendaja ametinimetust (*zertifizierter Mediator*).

Praegu ei ole sellise määruse vastuvõtmist ette näha.

Vahendajate väljaõpet pakuvad praegu eri ühendused, organisatsioonid, ülikoolid, äriühingud ja eraisikud.

Kui suured on vahendusega kaasnevad kulud?

Vahendust ei pakuta tasuta; tasu suurus sõltub eravahendaja ja asjaomaste poolte vahelisest kokkuleppest.

Vahendustasud ei ole reguleeritud ning kulude kohta puudub statistika. Reaalseks peetakse tunnitasu vahemikus 80–250 eurot.

Kas vahenduse teel saavutatud kokkulepet saab täitmisele pöörata?

Põhimõtteliselt saab vahenduse teel saavutatud kokkuleppe täitmisele pöörata advokaadi või notari abiga (tsiviilmenetluse seadustiku paragrahvid 796a–796c ja paragrahvi 794 lõiked 1–5).

Lingid

[Perekonnaküsimuste vahenduse föderaalne ühendus](#)

[Vahenduse föderaalne ühendus](#)

[Majandus- ja kutsealase vahenduse föderaalne ühendus](#)

[Vahenduskeskus](#)

[Saksamaa advokaatide ühendus](#)

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 12/04/2018